

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

08.12.2015 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник Труд

✓ На 10 декември подписват инвестиционното споразумение за интерконектора с Гърция 1347

На 10 декември предстои да бъде подписано окончателното инвестиционно споразумение за изграждането на интерконектора Гърция – България. Това каза българският министър на енергетиката Теменужка Петкова по време на конференция на перспективите за развитие на енергетиката, събщи Europews.

„Това е едно решение, което доста отдавна беше чакано в българския енергиен сектор. Заедно с нашите партньори от гръцка страна успяхме до постигнем договореност, така че на 10 декември ще подпишем окончателно инвестиционно решение и ще дадем официалния старт на този проект. Новият газопровод ще даде възможност за диверсификация на източниците на газ и, вероятно, за намаляване на цените“, заяви енергийният министър.

„Много активно работим и по интерконектора с Румъния, който е в най-напреднала фаза и много се надявам в средата на 2016 година България да има и своята първа интерконекторна връзка“, заяви министър Петкова. Тя допълни, че по интерконектора със Сърбия също е бил отбелязан много сериозен напредък през тази година. „Разработена е пътна карта на този проект и много се надявам да се движим по нея, за да може и тази интерконекторна връзка да бъде факт през 2018 година“, каза още тя.

✓ НЕК излезе на плюс през октомври

Затъналата в дългове НЕК е успяла да излезе на плюс през октомври т.г. за първи път от много време насам. Това съобщиха енергийният министър Теменужка Петкова и председателят на КЕВР Иван Иванов на конференция в София.

Положителният финансов резултат е само за октомври и възлиза на 14,7 млн. лв. През юли месечният дефицит на НЕК е бил 64,5 млн. лв., през август намалял на 29 млн. лв., през септември е бил 22 млн. лв., след което електрокомпанията е излязла „на зелено“. Положението ще се подобри съществено, след като в НЕК влязат и парите от фонд „Сигурност на електроенергийната система“ към края на годината, каза Иванов. В този фонд се внасят 5% от приходите от продадения ток, а държавата влага 71% от постъпленията от търговия с вредни емисии.

Министър Петкова посочи, че ако към края на септември 2014 г. текущите загуби на НЕК са били 324 млн. лв., година покъсно те са вече 218 млн. лева. Въпреки това общият дефицит на НЕК към момента е 3,7 милиарда лева. От тях 1,4 млрд. лв. се дължат на разликата между по-високите цени, на които купува тока, и по-ниските, на които го продава.

Енергийният министър събщи още, че в момента се готви график за преговори с деветте банки, които са се съгласили да отпуснат заем на БЕХ за покриване на дълговете на дъщерната й НЕК към двете т. нар. американски централи. По този начин ще влезе в сила договореното намаление на цените на тока от тях. Договорката с двата теца обаче беше това да стане до края на 2015 г. и сега с тях трябва отново да се преговаря, за да се удължи срокът.

✓ Борисов се надява на ирански газ през Грузия

България може да използва грузински пристанища за доставка на ирански втечен природен газ. Това събщи българският премиер Бойко Борисов след срещата си с грузинския министър-председател Иракли Гарибашвили, който бе на посещение у нас вчера.

Премиерът Борисов събщи във фейсбук след срещата, че предстои визита на външния министър Даниел Митов в Иран, което дава възможност за установяване на още по-добри отношения и използване на терминалите за втечен газ, които ще се изградят на черноморските пристанища на Грузия. „Това би довело газ и до нашите пристанища. В аспекта на газоразпределителя, който планираме да изградим, като събираме газ от различни източници, това може да е още един източник, с което да се повиши конкуренцията и да се помогне на икономиката“, заявява Борисов, като добави, че продължава и доброто сътрудничество с Азербайджан.

Транспортните фериботни коридори с Грузия са другата конкретна сфера, в която двете държави могат да разширят сътрудничеството си. „Новият Път на коприната дава изключителна възможност на пристанищата на Грузия и на България да станат част от този коридор“, казва Борисов. По думите му тристранното сътрудничество между България, Грузия и Китай може да донесе още по-добри ползи занапред. Вчера двамата премиери подписаха меморандум за

сътрудничество в областта на европейската и евроатлантическата интеграция на Грузия. Очаква се скоро одобрение на ЕК за либерализиране на визовия режим с Грузия.

✓ Срещите на министрите - задължително „на светло“

Срещите на властта ще трябва да се провеждат при пълна прозрачност. Това предвижда поправеният проект на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемщи висши публични длъжности.

Премиерът, заместниците му, министрите, областните управители и кметовете ще бъдат длъжни да оповестяват публично информацията относно всички проведени от тях срещи. Съобщението трябва да съдържа информацията за датата, мястото, имената на лицата и темата на срещата. То трябва да се появи на сайта на съответната институция в двуседмичен срок след срещата.

Всеки, който разполага с данни за корупция, може да подаде сигнал до Националното бюро. Директорът на бюрото е длъжен да осигури технически възможности това да става така, че да има комуникация с автора на сигнала, но да не се разкрива неговата самоличност.

След като първоначалният вариант на закона бе отхвърлен от парламента през септември, сега той влиза със 100 промени. Изменени са спорните текстове за назначаването на директора и зам.-директора на Националното бюро и възможността за разглеждане на анонимни сигнали. Разписани са допълнителни гаранции за независимост на Националното бюро и срещу евентуално оклеветяване на проверяваните.

В новия проект се предлагат два варианта на избор на директор и зам.-директор на бюрото. Първият е всяка парламентарна група да излъчи кандидати, които да бъдат обсъдени и гласувани в пленарната зала. Ще бъде избран този, който получи гласовете на половината от присъстващите в пленарната зала депутати. След това президентът трябва да издаде указ за назначаването. Другият вариант е създаване на комисия от представители на парламентарно представените партии, Министерския съвет и Висшия съдебен съвет. Номинираните трябва да представят до 14 дни писмена концепция и да бъдат изслушани пред комисията.

Всеки сигнал трябва да съдържа имената и длъжността на лицето, данни и описание на нарушението, място и период на извършването му. Изисква се позоваване на документи или други източници. Всеки сигнал ще бъде подложен на предварителна 7-дневна проверка от инспектор. Тя завършва с констативен акт, който съдържа по какъв начин и какви факти са установени, и накрая – има ли или липсват достатъчно данни за корупционно поведение. При достатъчно данни се образува производство.

Инспекторите са длъжни да не разкриват самоличността на автора на сигнала и да не разгласяват фактите, които са узнали. Те трябва да опазват поверените им писмени документи от нерегламентиран достъп на трети лица. Информацията по проверката е служебна тайна и инспекторите може да бъдат преследвани от закона, ако изтекат данни.

Вестник 24 часа

✓ Свободни цени на тока за хората най-рано през лятото, но частично

50 дни отнема откачането от регулирания пазар у нас, в ЕС – 15.

На 11 декември е пробата на Българската независима енергийна борса. Тогава ще бъде първата тръжна сесия, на която ще се изтъргуват първите количества електроенергия на свободни цени.

Тъкмо на тази борса се разчита да определи пазарно колко струва електроенергията, а не да се купува ток или по определяни от КЕВР цени, или на търгове на НЕК, АЕЦ “Козлодуй” и ТЕЦ “Марица-изток 2”. Тези централи са единствените участвали на досегашния свободен пазар на електроенергия.

Това е стъпка към пазаруването на еленергия на пазар и на дребно, както си купуваме сирене или хладилник.

Стартът с теста на борсата е етап от освобождаването на пазара на електроенергия. Затова се говори от 2002 г.

През годините от хватката на регулираните цени първо се освободиха големите индустриални предприятия, миналата година бе за свободата на средния бизнес. В момента на регулирани цени се продават 36% от електроенергията, търгувана у нас през 2015 г., а на свободния пазар - 32%, събщи шефът на КЕВР Иван Иванов на конференция в София.

Състояние на националната електроенергетика

Свободен пазар

Регулиран пазар

КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

5

Председателят на КЕВР Иван Иванов показва с графика колко потребители са на свободния пазар и колко на регулирания.

През миналата година 4867 клиенти на ток са сменили доставчика си. На регулирания пазар през 2013 г. са били 65% от потребителите, а през 2014 г. процентът им е намалял на 58.

Предстои към свободни енергийни цени да минат малкият бизнес и битовите потребители. Това ще стане в някой момент от 2016 г., сроковете варират от началото на лятото незначително докога. Министърът на енергетиката Теменужка Петкова се застрахова, че Световната банка препоръчва либерализацията на пазара да става плавно, за да няма сътресения при домакинствата. Банката трябва да предложи и моделите как да се отвори пазарът на ток.

Пазар на електрическа енергия

❖ Налице е повишаване на износа за последните две години

КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

7

Схема, която показва колко електрическа енергия е за свободния, колко за регулирания пазар у нас и колко за износ.

Дори и да отиде на свободния пазар едно семейство, то може да пазарува свободно само електроенергията.

Цените на мрежовите услуги, или транспортирането на тока от производителя до контакта, остават на регулирани цени.

Това е както за бизнеса, така и за домакинствата.

Неотменна като данъците остава и добавката "задължение към обществото", която ще се плаща от всички. С нея се изравнява разликата между цените на тока на свободния пазар и тези по дългосрочните договори - с двете американски "Марици", с ВЕИ-та, както с тока на топлофикациите от когенерации.

Каква ще е цената на еленергията, никой не се наема да прогнозира. И вчера зам.-министърът на енергетиката Николай Николов заяви, че ще е справедлива и каквато пазарът покаже.

Енергийни експерти говорят за поскъпване след отваряне на пазара и след това изравняване със сегашните и дори под тях. Това е станало на унгарската борса. Но при положение че у нас има дори излишък на ток, би било логично при свободен пазар тя да поевтинее.

На сесията в петък ще се търгува еленергия на едро. Борсата не е мястото, на което да се появи битов потребител.

Домакинствата ще могат да сменят доставчика си на ток - в момента това са електроснабдителните предприятия на ЧЕЗ, ЕВН и "Енерго-Про".

Те могат да получат оферти от търговци за цената на енергията и за тарифи.

Според европейското законодателство не трябва да съществуват никакви пречки пред клиентите, които искат да са на свободния пазар, и смяната трябва да е безплатна. Вече обаче са констатирани некоректни практики да се искат пари за това, предупреди Светла Тодорова от КЕВР.

Тя заяви още, че е чула, че търговци на ток правят оферти към битови потребители сметките им сега да са по-високи от тези на регулирания пазар, при обещание за 10% по-евтина еленергия догодина.

По данни на компаниите, които вече са на свободния пазар, България е на изоставащо място по смяна на доставчика - 50 дни. Заедно с процеса на пълна либерализация в бъдеще трябва да слезе на ниво от около 15 дни.

За да смени доставчика си обаче, на битовия потребител му трябва стандартизиран товаров профил. Тъй като умните електромери все още са малко, а стандартните не могат да мерят по часове, се налага да се направят такива профили.

Това е задължение на електроразпределителните дружества.

Седем години след отварянето на пазара на електроенергия в Европа те направиха първи вариант на тези профили. При ЧЕЗ са три - за всички битови потребители, за стопански клиенти и за улично осветление. Три са и при "Енерго-Про", казват от КЕВР.

Само ЕВН е разработила 9 стандартизирани товаров профила

При тези за битови клиенти са разработени 3 профила. Единият е стандартен, вторият е за домакинства, които се отопляват с електричество, третият е за клиенти, които се топят на парно, газ, дърва, въглища. Другите са за стопански потребители и има един за уличното осветление.

Профилът е нужен на доставчика на ток, за да прогнозира колко електроенергия в какви часове да купува. Ако не си направи добре сметката, ще трябва да пазарува на балансиращия пазар, където стоката е много скъпа.

Новите разработки на стандартизираните товаров профили ще бъдат представени в КЕВР до края на годината.

Тодорова от КЕВР заяви, че у нас битовите потребители имат два начина да сменят доставчика на еленергия. Да направят заявление до оператора на мрежата, към което обаче трябва да приложат договори за достъп и пренос през мрежите и още куп други документи.

Вторият начин е цялата процедура да се поеме от новия доставчик, но затова трябва да бъде нотариално упълномощен. Тя смята, че това е тежест и ще бъде поправено.

Светла Тодорова заяви, че в момента правилата за търговия не подпомагат домакинствата.

15 се регистрираха до понеделник на борсата

Към понеделник на борсата за електроенергия бяха регистрирани към 15 участници. В петък в за първи път търговци и производители ще подадат оферти с цена купува и продава за всеки час на денонощието, каза за "24 часа" шефът ѝ Константин Константинов. Еленергията, купена на 11-и, ще се достави на 12 декември, пак тогава ще има втора тръжна сесия за търговия с ток ден напред, тоест за 13.

Електроенергията ще дойде от държавните НЕК или от ТЕЦ "Марица-изток 2", предполагаха енергийни експерти. Количествата, които ще бъдат пуснати за търгуване, варираха от 20 мегавата до 250 мегавата на час.

Ножицата е толкова голяма, защото, от една страна, БЕХ и ЕК са пред споразумение, в което холдингът се задължава да търгува чрез свои дружества по 300 мегавата на час за 2016 г. и постепенно да стигнат до 800 мегавата. От друга, има съмнения за бурна търговия в първия тестов ден, тъй като търговците на ток си имат договори с производители и клиенти.

Все пак от 40 активни клиенти на пазара регистрираните до понеделник 15 участници дават надежда, че ще има сделки.

Ако се купят пуснатите количества еленергия, това ще е добър старт, казва Мартин Георгиев, председател на асоциацията на търговците на електроенергия. Обикновено тестовете траят една седмица, казва той, за да може да се направи анализ къде има проблеми.

Затрудненията идват и от това, че българската борса няма история. И търговецът не може да си направи анализ каква цена да даде за определен час. Ако например цената му е ниска за пиков час и не се класира, то за този час ще трябва да си търси алтернативна доставка - от производител, търговец или от балансиращия пазар, където еленергията за купуване е скъпа, а ако е излишък, е много евтина.

Балансиращият пазар се управлява от Електроенергийния системен оператор.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ БЕХ ще преговаря с девет банки за отпускането на заем

Споразумението с американските центри ще бъде удължено до края на февруари

Девет банки са проявили интерес да преговарят с Българския енергиен холдинг (БЕХ) за отпускането на мостов заем до 650 млн. евро, след което да пласират облигация на същата сума. Това заяви министърът на енергетиката Теменужка Петкова пред журналисти. По думите ѝ в момента се изготвя графика, по който ще вървят преговорите с всяка една от тези банки.

Промяна в плана

Средствата са необходими на холдинга, за да може дъщерната му Национална електрическа компания (НЕК) да разплати задълженията си към производителите на електроенергия, най-вече на ТЕЦ "КонтурГлобал Марица-изток 3" и ТЕЦ "АЕС Марица-изток 1", на които дължи около 950 млн. лв.

Двете дружества имат споразумение с БЕХ за намаляване на цената по дългосрочните им договори съответно с 17 и 14%. Това би спестило на НЕК 97 млн. лв. годишно. Споразумението обаче ще влезе в сила само ако държавната компания изплати натрупаните дългове към тях. Това трябваше да стане до края на ноември, но първата процедура за осигуряването на средствата се провали, тъй като от 12-те заинтересовани банки само два кандидата подадоха окончателни оферти. Както "Капитал Daily" вече писа, това са консорциум между Citibank, HSBC, ING, Societe Generale и Unicredit, който предложи мостово финансиране за 500 млн. евро, но при условието да получат държавна гаранция. Другата оферта беше на италианската инвестиционна банка IMI, част от групата на Intesa Sanpaolo. Тя обаче предложи само 65 млн. евро без гаранции. Според източници IMI продължава да проявява интерес. Друга банка, която се е интересувала от директните преговори, е Raiffeisenbank.

Провалянето на първата процедура наложи удължаване на срока на споразумението, който беше до края на ноември. По думите на Петкова с AES вече е постигнато споразумение, че този срок ще бъде удължен до 26 февруари 2016 г. С "КонтурГлобал" също текат разговори за удължаване на този срок, посочи тя. Изпълнителният директор на централата Гари Левсли също посочи, че до седмица ще се споразумеят с министерството.

Вариант за "Мини Марица-изток"

"От тези близо 950 млн. лв. 325 млн. лв. веднага ще отидат в "Мини Марица-изток", така че това е жизненоважно за нас", посочи още Петкова. "Забавянето не се отразява добре на никого", посочи тях. Причината е, че двете американските централи ще се издължат на мините едва след като те получат парите си от НЕК.

Петкова все пак посочи, че докато това стане, е намерен вариант да бъде осигурен финансов ресурс за "Мини Марица-изток", така че те да могат да функционират нормално.

Националната електрическа компания (НЕК) е реализирала печалба за октомври 2015 г. в размер на 14.7 млн. лв., която става общо 45.2 млн. лв., като към нея се прибавят средствата от фонд "Сигурност на електроенергийната система". Тези данни бяха представени от председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) Иван Иванов по време на конференцията "Година на реформи в енергетиката. Каква е посоката?", организирана от 3e-news.net, econ.bg, novinite.com.

По думите му към 1 юли НЕК е била на загуба от 64.5 млн. лв., която през август е намаляла до 20 млн. лв., а към септември на 22 млн. лв. Петкова също така посочи, че загубите на НЕК към септември 2015 г. в размер на 218 млн. лв. са намалели в сравнение с година по-рано, когато са били 324 млн. лв.

Като основна причина за подобрения финансов резултат на компанията Иванов посочи законодателните решения, с които беше намалено изкупуването на възобновяема енергия и намаляването на плащанията за високоефективната енергия на топлофикациите и заводските централи.

[Вестник Сега](#)

✓ България има 3 седмици да спаси 600 млн. евро от ЕС

Според премиера Борисов страната ни е вицешампион по усвояване на еврофондове, според ЕК сме на 22-ро място

България трябва да прави плащания по европроекти с рекордната скорост от 56-57 милиона евро на ден до Нова година, ако иска да не загуби безвъзвратно пари от еврофондовете. Това показва актуализираната справка за изпълнението на оперативните програми към 30 ноември. От справката излиза, че само за месец - от 1 до 31 декември - министерствата, които управляват европейски програми, трябва да разплатят близо 608 млн. евро по стария програмен период, защото в противен случай тези евросредства ще "изгорят". Задачата обаче изглежда непосилна, като се има предвид, че от началото на годината, т.е. за 11 месеца, са разплатени 908 млн. евро по европроекти.

На фона на тези данни вчера премиерът Бойко Борисов обяви, че България е на второ място в ЕС по усвояване на еврофондовете. Но според статистиката на Европейската комисия страната ни е на 22-ра позиция, установи в. "Сега". Драматичното разминаване се дължи на отчитането за различни периоди. Борисов всъщност се хвали, че България е европейски вицешампион в дисциплината "усвояване на еврофондове" през последната година, като иска да изтъкне ролята на своето правителство. Данните на Брюксел обаче не отразяват успехите и неуспехите на отделни правителства в различните мандати, а показват резултатите за целия програмен период, стартирал през 2007 г., и в тази класация България е на незавидното 22-ро място в ЕС.

Правителството вече обяви, че се надява на над 90% оползотворяване на евросредствата, като напоследък често акцентира на ускорените темпове в последната година. А вчера вицепремиерът Томислав Дончев и зам.-председателят на ЕК Кристилина Георгиева призоваха високата скорост да се запази и през 2016 г., която също ще е ключова за парите от ЕС, за да няма загуба на европейско финансиране.

Въпреки че наистина има подобрение, лошият старт на България като член на ЕС и слабите години, в които дори имаше спиране и замразяване на еврофондове, доведоха до огромни закъснения в изпълнението на оперативните програми.

Най-сериозни са рисковете от загуба на европари по две програми. По ОП "Транспорт" до края на годината остават за усвояване 311 млн. евро, а по ОП "Регионално развитие" - "висят 116 млн. евро.

Опитът за навакване в последния момент бе представен вчера от Кристалина Георгиева като истински пробив. "България тази година е на второ място по усвояване на средства. Ако ми го бяха казали това преди година, бих отговорила, че това е сън в лятна нощ. България обаче се оказа по-добре подготвена и по-малко засегната от това, което в момента тресе много страни в ЕС, а именно бежанската криза", заяви Георгиева на икономически форум, посветен на евросредствата.

От статистиката на МФ става ясно, че до края на ноември по 7-те приключващи оперативни програми, без програмите за селските райони и рибарство, са разплатени 6.006 млрд. евро от ЕС и 1.193 млрд. евро национално съфинансиране. Общият бюджет от ЕС за оперативните програми е 6.614 млрд. евро бюджет с национално финансиране от 1.335 млрд. евро. Ако страната ни не успее да усвои всички средства, част от националното съфинансиране ще бъде спестено, но пък недоплатените проекти ще останат за довършване за сметка на националния бюджет. От подробните данни за изпълнението на приоритетните оси по програма "Транспорт" става ясно, че забавяне има при изграждането на пътна и на железопътна инфраструктура. При регионалното развитие най-много суми остава да бъдат разплатени за развитие на туризма.

На този фон премиерът Бойко Борисов предупреди бенефициентите, че държавата ще ги следи до последно за качеството на изпълнение на строителните дейности. "Положихме усилия парите да не се намаляват. Строителният бизнес може сам да си нанесе щета, ако не си изпълнява качествено проектите. Първо ние ще му нанесем щета, ако не се справя така, както трябва", предупреди Борисов. Премиерът изтъкна, че няма и една магистрала, при която да не са се наложили корекции. "Надявам се, че строителният бранш е разбрал, че няма да отпуснем нивото на качество, защото впоследствие това може да се стовари върху нас като санкция от Брюксел. Така че да знаят, че асфалтът ще го мерим и няма да има компромиси", категоричен беше той. Кристалина Георгиева пък призова бизнеса да е по-активен в плана "Юнкер", където може да се привлече сериозно финансиране, но досега няма български проекти.

✓ **Младешите и хората над 50 г. без работа се увеличават.**

Безработицата в края на годината отново започва да се покачва след приключването на сезонната и субсидираната заетост. За първи път от месеци две от уязвимите групи на пазара на труда - младежите и хората над 50 г. без работа, се увеличават, показват данните на Агенцията по заетостта за октомври. Официалното ниво на безработицата за месеца е 9.5%, или с 0.3 пункта по-високо спрямо септември. На годишна база намалението е с 1.2 пункта. Регистрираните в бюрата по труда са близо 313 хил. души. Новорегистрираните са над 41 хил. души.

Безработните младежи до 29 г., които са основен приоритет на социалното министерство, се увеличават с над 2500 души до 49 хил. Те представляват 15 на сто от всички. На годишна база обаче младите хора без препитание са значително по-малко - с близо 12 хил. 60% от безработните в тази категория са без квалификация и специалност. Притеснително е, че сред тях 29% са продължително без работа, тоест над една година.

Другата група - на хората над 50 г. - също се увеличава през октомври с близо 3 хил. до 123 600 души. На годишна база обаче тук има намаление с над 11 хил. Почти 53 на сто от хората в тази група също са без квалификация и специалност. 54 на сто регистрираните са без работа повече от една година.

Като цяло продължително безработните хора са 141 хил. Това е 45 на сто от всички с регистрация в бюрата по труда.

Значително намаление на заявените свободни позиции отчитат от агенцията през октомври - те са над 13 300, или с 31 на сто по-малко от предходния месец. Това е традиционно свиване на местата в частния сектор след края на активния сезон. Близо 83 на сто от свободните места в частния сектор са за хора без квалификация и образование. Най-търсените професии чрез бюрата по труда на първичния пазар през октомври са шивачи, машинни оператори в шивашкото и текстилното производство - близо 1050 места. За нискоквалифицирани работници в преработващата промишленост са обявени над 810 места.

През месеца малко над 20 хил. души са работили или са се обучавали с пари по оперативната програма "Развитие на човешките ресурси".

ПО ОБЛАСТИ

Само в две области безработицата намалява през октомври спрямо предходния месец, макар и минимално с по 0.1%. Това са Перник и Пловдив. Те са и с по-ниски нива от средната безработица за страната - съответно 8.5 и 7.8%. Бургас изпъква с най-голямо увеличение на официалната безработица с близо 2 до 7.6%, което се дължи на приключването на сезонната работа. В другите области увеличението е под 1%.

✓ **НЕК топи ударно загубите**

Бизнесът предлага АЕЦ "Белене" и "Цанков камък" да станат самостоятелни фирми

Националната електрическа компания (НЕК) ударно топи загубите си, а в рамките на октомври дори е излязла на плюс с 14.7 млн. лева. Добрата новина дойде вчера на конференция, организирана от Института за енергиен мениджмънт. През септември 2014 г. загубата на НЕК е била 324 млн. лева, а през септември т.г. вече е намалена на 218 млн. лв., съобщил ресорният министър Теменужка Петкова. През юли държавната електрокомпания е имала текущ дефицит от 64.5 млн. лева, за август той намалява до 29 млн. лева, през септември - до 22.5 млн. лева, а през октомври НЕК излиза "на плюс" 14.7 млн. лв.", добави председателят на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) Иван Иванов. От думите му се разбра, че подобрението е свързано с новите цени на тока. "Налице е известна тенденция за подобряване на финансовото състояние на дружествата в енергийния ни сектор", обобщил министър Петкова.

НЕК обаче остава обременена от тежки задължения, затова е необходимо реструктуриране, смятат от Българската стопанска камара. АЕЦ "Белене" трябва да излезе от НЕК и да се обособи в самостоятелно дружество, обясни Божидар Данев, изпълнителен председател на БСК. Идеята не е нова, но сега става актуална, защото по думите на Данев имало имало инвестиционен интерес. Позицията на бизнеса е, че НЕК не бива да понася негативите от проекти като "Белене" и "Цанков камък", които са политически решения, а не инициативи на самата компания. Дефицитът в НЕК е 3.7 млрд. лв., като 2.3 млрд. лв. от тях са в резултат от двата проекта.

Данев съобщи, че членове на БСК са се срещали с чуждестранни компании, които са заявили принципен интерес към АЕЦ "Белене". Те били от съседни на България държави и от Централна Европа.

ПАЗАРЛЪК

БЕХ е получил четвърта отсрочка от американските тецове "Марица-изток" 1 и 3, стана ясно вчера. Холдингът усилено търси кредитори, за да осигури средствата, с които НЕК да плати дълговете си към двете централи - близо 1 млрд. лева. В момента БЕХ преговаря с 9 банки за заем от 650 млн. евро. Изчистването на дълговете е условие, за да влязат в сила споразуменията с двете централи за по-евтин ток. То трябваше да стане още през лятото. Сега отсрочката е края на февруари.

✓ Ръстът на икономиката качил печалбите на банките

Печалбата на банките отразява състоянието на клиентите им, заяви главният изпълнителен директор на УниКредит Левон Хампарцумян по БНТ. По думите му икономиката расте с 2% на година и това се отразява добре на сектора. По данни на БНБ за 11-те месеца на 2015 г. банките са натрупали печалба от 906 млн. лв.

Междувременно агенция "Фич" обяви, че потвърждава кредитния рейтинг на България, но че бюджетният дефицит остава сред спънките за растеж на икономиката на страната ни. "Фич" посочва, че разходите за изплащането на гарантираните депозити заради фалита на КТБ са основен виновник дефицитът да се качи на 5.8% от БВП през 2014 г.

И проф. Стив Ханке, известен с приноса си за въвеждане на валутния борд у нас, коментира, че България трябва да снижава големия дефицит и държавните разходи, защото разхищението на пари не насърчава, а пречатства икономическия растеж. Проф. Ханке изтъкна в интервю за Блумбърг тв, че трупането на дефицити щеше да е още по-голямо, ако България не беше принудена да спазва финансова дисциплина заради паричния съвет. "Вие сте късметлии, че имате валутен борд!", отсече икономистът.

Агенция "Фич" очаква България да приключи годината с 3% бюджетен дефицит, а за 2016 г. прогнозата е за 2.5 на сто. Вчера обаче премиерът Бойко Борисов обяви на бизнес форум в София далеч по-амбициозна цел. "Догодина дефицитът може да намалее и до 1-1,5%", заяви Борисов, като изтъкна, че това е важно за стабилността и за кредитните рейтинги на страната.

investor.bg

✓ Повтаря ли петролният пазар срива отпреди 16 години?

Има няколко стряскащи паралела между сегашната ситуация в ОПЕК и периода между 1997 и 1999 г.

Организацията на страните износителки на петрол (ОПЕК) очевидно е приключила с всеки опит да изпълни мисията от основаването си и да управлява пазара на петрол, което изпрати цената на сорта Брент до 6-годишен минимум. Али ал-Наими от Саудитска Арабия, най-силният и най-дълго служилният петролен министър от групата, може би има усещането, че историята се повтаря, коментира Bloomberg.

Има няколко стряскащи паралела между сегашната ситуация в ОПЕК и периода между 1997 и 1999 г., когато групата изгуби контрол над пазара и петролът поевтиня до под 10 долара за барел. Макар че инвеститорите се чудят дали пазарите ще последват подобна посока и този път, важно е да си припомним, че ОПЕК се възстанови от кризата, а цените на петрола се вдигнаха до почти 150 долара за барел. Ако сравненията продължат, за пазарите може би предстои шеметно препускане.

Големите членове на ОПЕК повишават производството

Преди почти две десетилетия Венецуела отчиташе растеж, който повиши добива от 2,2 млн. барела на ден през 1992 г. до 3,5 млн. барела на ден шест години по-късно. Саудитска Арабия реагира, като увеличи собственото си производство, наводнявайки пазара. Този път Саудитска Арабия предприе подобни действия, макар и доста по-крайни – страната постави рекорд с добив от 10,6 млн. барела на ден по-рано тази година. В същото време Иран планира да повиши дневния си добив с 1 млн. барела на ден през следващата година, след като санкциите бъдат вдигнати.

Икономическо забавяне в Азия

Докато ОПЕК повишаваше производството си през 1997 г., Азия се насочваше към икономически срив. Обезценяването на бата, валутата на Тайланд, през онази година доведе до финансова криза, която вкара Индонезия, Малайзия, Филипините, Сингапур и Тайланд в рецесия. БВП на групата се сви с 8,3% през 1998 г. спрямо растеж от средно 7,5% през предишното десетилетие, сочат данни на Международния валутен фонд (МВФ). Макар че Азия не е пред срив този път, Китай преживява най-бавната си експанзия за последните 25 години.

Индонезийската връзка

През 1997 г. на среща в индонезийската столица ОПЕК реши да повиши производствените си квоти точно в началото на икономическата криза в Азия, което понижи цените на петрола до 10 долара. Бивши петролни министри все още си припомнят за „призрака от Джакарта“, който тегне над решенията им. Индонезия сега се върна в центъра на ОПЕК, присъединявайки се отново към групата миналата седмица, след като преустанови членството си през 2009 г.

Ел Ниньо

Петролният срив между 1997 и 1999 г. бе усложнен от Ел Ниньо, който ограничи търсенето на гориво за отопление, стопляйки повърхността на екваториалния Тихи океан и правейки есента и зимата в северното полукълбо по-меки от нормалното. През 2015 г. Ел Ниньо вече е сравним с рекордните събития през тези години, твърди метеорологичната служба на Австралия. Запасите от гориво за отопление в САЩ и Северна Европа са високи, което потенциално се отразява и на търсенето на суров петрол.

Наими срещу Зангане

Точно както преди почти две десетилетия, Али ал-Наими и иранският петролен министър Биджан Намдар Зангане са на противоположни позиции около конферентната маса във Виена. Двамата имат дълга история на съвместни решения при пренасищане на пазара с петрол, но различията този път са по-сериозни, тъй като противоположните позиции на двете страни по отношение на Сирия, Йемен и Ирак влияят и върху петролния бизнес.

Политически промени във Венецуела

Венецуела преживява резки политически промени през декември 1998 г., когато Уго Чавес спечели президентските избори, стартирайки нова ера на социализъм и обратен завой по отношение на петрола. Чавес намали производството заедно със Саудитска Арабия, слагайки край на десетилетия увеличения, докато в същото време политиките му бавно прогонваха много от чуждите петролни инвеститори в страната. 16 години по-късно производството на суров петрол в страната е намаляло с 10%, а опозицията тъкмо спечели първите си избори, получавайки мнозинство в Конгреса.

✓ **Работодателите са оптимисти за наемането на служители в началото на 2016 г.**

Най-големи очаквания има в производствения бранш и в хотелиерството и ресторантьорството

Българските работодатели очакват темпото на наемане за първото тримесечие на 2016 г. да остане относително стабилно в сравнение с последните отчети. Коригирана съобразно със сезонните колебания, прогнозата е +10%. Плановите за наемане остават непроменени на месечна и на годишна база, сочи обзорното изследване на Менпауър за заетостта през първото тримесечие на следващата година.

То е проведено сред представителна извадка от 620 работодатели в България. Всички анкетирани са отговорили на въпроса: „Как очаквате да се промени общата заетост във Вашата фирма и регион през трите месеца до края на март 2016 г. в сравнение с настоящото тримесечие?“

“По подобие на четвъртото тримесечие на 2015 г., плановите за наемане остават позитивни, но чуждестранните инвестиции намаляват”, коментира Надя Василева, управляващ директор на Менпауър България, Сърбия и Хърватия.

Работодателите във всички пет региона имат намерения да наемат

През следващото тримесечие се прогнозира нарастване в числеността на персонала във всички пет изследвани региона. Най-високи намерения за наемане има в Русе, където работодателите отчитат нетна прогноза за заетостта от +16%. Стабилен ръст в броя заети очакват и работодателите в Пловдив, където прогнозата е за +15%; стойността ѝ за Варна е +13%. Софийските работодатели отчитат предпазлив оптимизъм с прогноза за +9%. Скромни прогнози имат и работодателите в Бургас: +5%.

В сравнение с предходното тримесечие работодателите във Варна отчитат подобрение с 2 процентни пункта. В Бургас, Русе и София прогнозите остават относително стабилни. Работодателите в Пловдив не отчитат промяна спрямо отминаващото тримесечие. На годишна база прогнозите за наемане се засилват в три от петте региона.

За януари-март 2016 г. плановите за наемане на работодателите от региона на Русе са най-обещаващи сред петте региона, включени в проучването. Според Надя Василева причината са инвестиции, насочени към града. Една от възможностите е от компанията „Керос България“, която произвежда плочки.

През периода януари-март се очаква увеличение в числеността на работната сила във всички 10 изследвани стопански отрасли. Най-големи очаквания има в производствения бранш и в хотелиерството и ресторантьорството, където нетните прогнози за заетостта са +18%. Стабилен ръст в числеността на персонала (+14%) се очаква в още три бранша: строителство; финанси, застраховане, недвижими имоти и бизнес услуги; транспорт, складове и комуникации. Най-слаби прогнози от +3% се отчитат както в сектора електричество/газ/вода, така и в публичния и социален сектор.

Спрямо предходното тримесечие изгледите за назначения на служители се подобряват в 7 от 10-те икономически отрасли. Най-забележително повишение с 9 процентни пункта се отчита в сектора транспорт, складове и комуникации. Работодателите от бранша електричество/газ/вода отчитат подобрение с 5 процентни пункта, а прогнозата за хотелиерството и ресторантьорството е с 4 процентни пункта по-силна.

В сравнение със същия период на миналата година прогнозите са по-слаби в 5 от изследваните 10 бранша. Най-забележим спад от 12 процентни пункта бележи публичният и социален сектор, а работодателите в търговията на едро и дребно отчитат понижение с 5 процентни пункта.

Работодателите от сектора на Производството отчитат очаквания за най-силни темпове на наемане от второто тримесечие на 2011 г. насам, отчитайки нетна прогноза за заетостта за следващото тримесечие от +18%. Прогнозата остава относително стабилна в сравнение с четвъртото тримесечие на 2015 г. и се подобрява с 5 процентни пункта спрямо същия период на миналата година.

В сектора на Хотелиерство и ресторантьорство предприемачите споделят своите най-силни прогнози от началото на проучването през първото тримесечие на 2011 г. насам, като работодателите отчитат оптимистична нетна прогноза за заетостта от +18%. Перспективите за назначаване се подобряват с 4 процентни пункта спрямо предходното тримесечие и с 13 процентни пункта в сравнение със същия период на миналата година.

Работодателите от сектора на Строителството също очакват стабилни темпове за наемане през първото тримесечие на 2016 година с нетна прогноза за заетостта от +14% за следващото тримесечие, работодателите имат най-силни очаквания

за наемане от второто тримесечие на 2013 г. насам. Прогнозата остава сравнително стабилна в сравнение с предходното тримесечие, но е значително по-добра спрямо същия период на миналата година – с 10 процентни пункта.

В Публичен и социален сектор търсещите работа могат да очакват скромни темпове на наемане през периода януари-март, според работодателите, които съобщават за нетна прогноза за заетостта от +3%. Тази прогноза се равнява на най-слабата, отчетена от началото на проучването през първото тримесечие на 2011 г. насам, а именно тази от четвъртото тримесечие на 2014 г.

В сектора на Земеделие, горско стопанство, лов и риболов се очаква да продължи скромният ръст в числеността на работната сила с нетна прогноза за заетостта от +4%. Намеренията за наемане остават относително стабилни както в сравнение с предходното тримесечие, така и спрямо същия период на миналата година.

Във всички четири категории работодателите очакват увеличение в числеността на персонала си през периода януари-март. Най-много нови назначения прогнозираат работодателите от големите и малките предприятия, които отчитат нетни прогнози за заетостта от съответно +15% и +13%. При средните предприятия прогнозата е за +12%, а при микропредприятията работодателите очакват +3%.

✓ МФ пласира 10-годишни ДЦК с номинал 65 млн. лв. при 2,34% доходност

Общият размер на подадените поръчки надхвърли 105 млн. лв., което съответства на коефициент на покритие от 1,63

Министерството на финансите (МФ) пласира 10-годишни държавни ценни книжа (ДЦК) с номинална стойност 65 млн. лв. и среднопретеглена годишна доходност от 2,34%, съобщават от ведомството.

За сравнение - доходността на предходния аукцион за емисията, която е с падеж 22 април 2025 г., проведен на 16 ноември, беше 2,56%. Предложенията са варирали от 2,29% до 2,46%, става ясно от информацията, публикувана на сайта на Българска народна банка.

Общият размер на подадените поръчки по време на търга на 7 декември достигна 105,65 млн. лв. Това съответства на коефициент на покритие от 1,63. До участие в аукциона са били допуснати и несъстезателни поръчки със съвкупна номинална стойност 20,8 млн. лв., гласи още информацията на сайта на централната банка. Средната цена на допуснатите до участие в аукциона поръчки е 99 лв. на 100 лв. номинал.

Банките придобиха 64,92% от предложените на аукциона книжа, застрахователните дружества - 30,77%, инвестиционните посредници - 3,08%, а гаранционните фондове – 1,23%.

Спредът спрямо бенчмарковите германски облигации в този сегмент е в размер на 167 базисни пункта, изчисляват от МФ.

За годината предстои още един търг. Той ще се проведе на 14 декември, а на него ще бъдат пласирани 5-годишни ДЦК с номинална стойност 100 млн. лв.

✓ Националната здравна карта може да е готова до края на декември

Допълнителните средства в здравния бюджет догодина ще гарантират да няма лимити в основния пакет, каза д-р Ваньо Шарков

Тази седмица предстои среща на Националната комисия по изработването на Националната здравна карта, с която се стартират разговорите за изработването ѝ. Това коментира зам.-министърът на здравеопазването д-р Ваньо Шарков пред БНТ.

В момента са готови областните здравни карти, които са одобрени в повечето места с консенсус. Според д-р Шарков целият процес може да се завърши в рамките на декември.

Националната здравна карта ще може да се пребори с един феномен от последните години, каза Шарков и уточни, че говори за факта, че броят на лекарите в България намалява, в същото време броят на лечебните заведения се увеличава.

„Това е феномен. Безспорно има някакво противоречие в цялата тази история. Нека през здравната карта да поставим началото на прехода от здравеопазване като бизнес към здравеопазване като грижа за здравето на хората, защото това трябва да бъде водещото в цялата система на здравеопазването“, посочи той.

Колкото до опасенията, изразени от националния омбудсман, за закриване на лечебни заведения и практики, д-р Шарков беше категоричен, че за последните 10 години няма фалирало лечебно заведение.

Относно здравния бюджет за следващата година д-р Шарков обясни, че са предвидени 130 млн. лв. повече в бюджета на НЗОК в сравнение с тази година. Допълнителен ресурс ще дойде и от отстъпките за лекарствените продукти от фармацевтичните фирми. Само до края на 2015 г. се очаква в НЗОК да постъпят около 45 млн. лева, през следващата година сумата е по-голяма. Това са средства, които ще отидат за здравеопазване, гарантира д-р Шарков.

След валидиране на рамковия договор в сектора и след разблокиране на резерва на Касата, който е 300 млн. лв., ще може да се гарантира да няма лимити в основния пакет, каза още той по повод искането на Българския лекарски съюз. Заместник-министърът напомни, че управителят на Здравната каса д-р Глинка Комитов също е поел ангажимент, че финансови лимити няма да има.

За Министерство на здравеопазването е по-важно здравето, отколкото дали ще има някакви фискални постъпления от данък „вредни храни“, каза още д-р Ваньо Шарков. По негови думи въпросът с вредните храни в отделните държави е решен различно, но и България ще го реши, „защото това е пътят, по който върви целият свят. Световната здравна организация призова всички държави да предприемат действия в тази насока“, каза заместник-министърът на здравеопазването.

Той беше категоричен, че в Унгария ефектът от мерките е промяна в рецептурата на тези хранителни продукти, което има отражение върху здравословното състояние на хората. Законопроектът ни е в много голяма степен подобен на унгарския, все още не е внесен в Министерски съвет, предвиждат още обсъждания и дискусии, заяви д-р Шарков.

В законопроекта е предвидено, че средствата, които ще постъпят от данък "вредни храни", ще отидат в три основни направления, едното от които е здравното образование, начина, по който трябва да се храним, другото е състоянието на физкултурните салони в училищата, за да могат децата да спортуват в по-добри условия, и третото направление е майчино и детско здравеопазване.

✓ Икономиката ще се забави догодина заради проблеми с усвояването на евросредства

Вътрешното потребление губи част от приноса си, но се очаква той да се върне през 2017 г., заяви Божидар Лукарски

По-слабият икономически растеж на България догодина спрямо 2015 г. ще се дължи в най-голяма степен на забавянето при усвояването на европейски средства. Това коментира министърът на икономиката Божидар Лукарски в интервю за в. "Стандарт".

Според него евросредствата, износът и по-ниските цени на горивата ще са двигателят на растежа тази година. Вътрешното потребление губи част от приноса си, но се очаква той да се върне през 2017 г., казва той.

Лукарски припомня прогнозите на финансовото министерство, че икономическият растеж в България през 2016 г. ще се забави до 2,1% и прогнозите на Европейската комисия, които са доста по-консервативни - за растеж от 1,7% през 2016 г.

За разлика от потреблението, прогнозите за износа са добри в средносрочен план, коментира Лукарски. Тук факторите за растеж са свързани най-вече с по-голямото търсене от държавите в ЕС. Също така експортните компании ще продължат да печелят от по-ниския курс на еврото, към което е вързан левът. Това ще дава предимство на българските износители към държавите, които не използват единната валута, смята министърът.

По думите на икономическия министър експортно ориентираната индустрия ще подпомогне и пазара на труда през следващите две години.

С оглед повишаване на инвестициите Министерството на икономиката планира догодина да се фокусира основно върху насърчаване изграждането на нови производствени мощности, гарантиращи дългосрочен положителен икономически ефект както на регионално, така и на национално ниво.

Предстои да бъде разработен Стратегически анализ за нуждите на инвеститорите в България, допълва Лукарски и обяснява, че въз основа на него ще се насочат усилия към конкретни сфери, в които страната ни има конкурентни предимства.

offnews.bg

✓ Поръчваме свидетелство за съдимост онлайн без електронен подпис

Електронно свидетелство за съдимост вече ще може да се изготвя и без електронен подпис с директно плащане с дебитна или кредитна карта през сайта на Министерството на правосъдието.

Това е първата услуга в българската администрация, за която се въвежда подобна възможност за плащане, при това, без гражданите да дължат никаква такса за превод, съобщават от ведомството.

Новата опция е въведена през миналата седмица. Заплащането се извършва в реално време, услугата веднага се заверява като платена и се стартира процесът по нейното предоставяне, като така се пести време на гражданите. При картово плащане заявителите не дължат такса, която по принцип е 3 лв. за електронно свидетелство и пет лева за свидетелство, издадено на хартиен носител.

С въвеждането на тази опция гражданите могат по електронен път през интернет чрез електронен подпис да заявят, заплатят и получат електронно свидетелство за съдимост от всяка точка на света, с достъп до интернет, уточняват от ведомството. Средно на година се заявяват над 700 000 свидетелства.

С новата услуга се спестява времето, което е необходимо за издаване на свидетелство по традиционния ред заради физическо посещение на съответното бюро „Съдимост“, периодът за издаване на свидетелството, за получаването му и не на последно място - заплащане на такса от пет лева, върху която банката взема и преводна такса.

Амбициите на МП са в краткосрочен план да въведе заплащане на такси чрез карта през виртуален или физически ПОС терминал, които са факт на гишетата в МП и за другите предоставяни услуги.